

HET MOET NU WEL GEKKER WORDEN!

Jan Boerstoel zong het dertig jaar geleden al:

*Wie heeft er tegenwoordig nou nog idealen,
wie gaat er nog voor zijn ideeën aan de slag,
nu je niet eens de huizenprijs meer kunt betalen
en de benzineprijzen stijgen met de dag?*

*Wie neemt er nu de moeite om zich te verbazen
over de haast waarmee wij naar de bliksem gaan?
Alleen een aantal onverbeterlijke dwazen,
die eisen dat daar nou eens iets aan wordt gedaan.*

*Wie durft er toe te geven dat de tijd gaat dringen,
dat overal rondom de lucht vervuult,
zolang zelfs midden in de stad nog vogels zingen
en op het wad nog altijd wel een zeehond huilt?*

*Want je moet gek zijn om te durven blijven dromen,
dat menselijke stomiteit zijn grenzen heeft.
Enfin, dus zal het van de gekken moeten komen
Of deze wereld ons normaal zijn overleeft.*

“Normaal” is wat de meeste mensen doen. Als we allemaal normaal doen verandert er niets. Dat zal toch moeten. Niemand zal beweren, dat we leuke tijden beleven: Corona, Oekraïne, klimaat, hoge prijzen, woningnood, stikstof, toeslagenaffaire, aardbevingen. Moedeloos kan ik er van worden. Over die moedeloosheid schrijft Martinus Nijhoff in “Het Kind en Ik”:

Vervolg op pagina 2

VAN DE REDACTIE

Voor u ligt de laatste Mare van dit jaar. En weer was het een hele klus. Het is een vol nummer geworden met veel informatie over allerlei onderwerpen. Er is te lezen waar wij ons als kerk mee bezig houden en dat is nogal wat: de ernst van deze tijd, mooie belevenissen, geweldig werk dat verricht wordt. En soms zorgt het lezen van sommige stukjes voor een glimlach. We gaan met advent richting het kerstfeest en wat hopen we toch hartgrondig op Vrede! Wij wensen u veel leesplezier en fijne Kerstdagen.

Corrie de Groot

PS: Om het werk aan Mare vol te blijven houden moeten wij strenger worden. Dus houd er rekening mee dat, wanneer de inleverdatum voorbij is, nagekomen inzendingen niet meer zullen worden geplaatst. Hoe blij we ook zijn met alle kopij, het wordt onwerkbaar op deze manier.

U kunt Mare in kleur op onze website bekijken: <https://bergsingelkerk-bmvier.nl/mare/>

*Ik zou een dag uit vissen,
ik voelde mij moedeloos.
Ik maakte tussen de lissen
met de hand een wak in het kroos.*

*Er steeg licht op van beneden
uit de zwarte spiegelgrond.
Ik zag een tuin onbetreden
en een kind dat daar stond.*

*Het stond aan zijn schrijftafel
te schrijven op een lei.
Het woord onder de griffel,
herkende ik, was van mij.*

*En toen heeft het geschreven,
zonder haast en zonder schroom,
al wat ik van mijn leven
nog ooit te schrijven droom.*

*En telkens als ik even
knikte dat ik het wist,
liet hij het water beven
en het werd uitgewist.*

Als je moedeloos gaat vissen, weet je van tevoren al, dat het niks zal worden. Je hoeft niks te doen, want die oorlog eindigt nooit, die huizen komen er toch niet, we pakken het klimaat tòch niet echt aan. Een negatieve opstelling verhindert elke visie. Als je het kroos opzij schuift, zie je in het water geen vissen, maar alleen de weerspiegeling van je eigen gezicht.

Het diepe water is ook in de Bijbel een oerbeeld van de dood, maar tegelijk bron van de schepping, beeld van creatieve geestkracht, onbewuste dromen en inspiratie. "Vissen" dat betekent dan hengelen naar de creatieve kracht en visie. Amateurvisser Nijhoff kijkt dieper dan zijn eigen spiegelbeeld en ziet in de waterdiepten een kind dat schrijft. Dat is het kind-in-mij. Het kind schrijft toekomstdromen. Dromen en inspiratie die kopje onder gegaan zijn in de moedeloosheid van wat "normaal" is. Wie vist naar creativiteit, vist naar het kind in zichzelf.

Kunst, muziek, geloof zijn als het ware vishengels. Ze kunnen mij in contact brengen met het kind in mij. Dat kind vindt niets normaal. Een kind vraagt eindeloos. Eerst door te gillen, dan "Wie? of "Wat?" en dan (eindeloos!) "Waarom?" Ik las, dat een kind gemiddeld tweehonderdtien keer per dag iets vraagt. Ouderen worden van dat vragen onrustig – meestal heb je immers geen echt antwoord of een antwoord dat ook jezelf niet bevredigt. Vragen stellen, is zo iets als het kroos wegvegen. Daar is de Adventstijd voor: een tijd van vragen stellen bij wat normaal is. Er moet heel wat opgeruimd en ontmaskerd worden, wil er weer élan komen, frisheid, moed en visie.

Maar hoe vind ik dat kind-in-mij? Begin bij het kind-buiten-mij. Advent is een reis naar het kind-buiten-mij. Geen makkelijke reis. In zijn gedicht over de Reis van de Drie Koningen naar het kind laat T.S. Eliot één van hen zeggen:

*'t Was me een kouwe bedoening
Net de slechtste tijd van 't jaar
voor een reis, en dan nog zo'n lange reis ook
de wegen zwaar, het weer guur,
in het putje van de winter.*

Ik vind niet zomaar het kind dat mijn onbewuste diepten aanspreekt. Ik moet eerst heel bescheiden worden. Mijn generatie en de generaties voor ons hebben de wereld gemaakt zoals ze is. Klimaatdreiging, gebrek aan sociale samenhang, consumptiewoede, agressie, angst voor de vreemde: ze zijn onder de handen van oudere generaties gegroeid en normaal geworden. Bescheidenheid past ieder die het kind wil zien zonder de engeltjesromantiek waarmee we het onschadelijk hebben gemaakt. We moeten luisteren naar de vele "waaroms?" van de jongere generaties. "Waarom?" vragen, betekent namelijk dat je een alternatief ziet: "het zou ook anders kunnen" en waarom doen we dát niet?

Eenmaal bescheiden geworden, hoef ik niet naar Bethlehem te reizen. Ik kan in elke kinderwagen en schoolklas kijken om daar de dromen te zien, de nieuwe creativiteit. Opvoeden is je laten aanspreken

door het alternatief. Overal kun je jonge mensen zien die nieuwe oplossingen bedacht hebben, nieuwe wegen, nieuwe vergezichten. Die anders kijken, anders leven, anders eten, anders reizen. Die vragen: Waarom vliegen, dieren eten, autorijden, vluchtelingen weren, altijd maar groeien? Al is het zeker niet goed als je schilderijen in musea bedreigt: dat is wel uit frustratie omdat (wij) ouderen steeds maar niet willen luisteren en veranderen. Wees bescheiden, kijk en luister – dan breekt je eigen normale, maar moedeloze spiegelbeeld kapot en kun je flarden ontwaren van je eigen creativiteit en geestkracht. Die houding heet ook wel: "geloof."

Dan kom je wel vreemd, vervreemd, niet-normaal in het leven te staan. Eén van de koningen uit T.S. Eliots Driekoningengedicht zegt:

*Moesten wij heel die lange weg gaan voor
Leven of Dood? Er was Nieuw Leven, dat zeker,
We hadden het bewijs, geen twijfel mogelijk. Ik had leven en dood gezien,
maar toch gedacht dat het anders was; dit Nieuwe Leven was
een hard en bitter lijden voor ons, zoals de Dood, onze dood.
Wij keerden terug naar huis, eenieder naar zijn Koninkrijk,
maar niet langer op ons gemak in de oude bedeling,
te midden van vreemd volk, dat zich vastklampt aan hun goden...*

Pijnlijk misschien. Maar alle hoop ligt in het alternatief. Alle kinderen, alle jonge generaties hebben daar recht op! Maar ook het kind-in-mij (is dat misschien wat we "ziel" noemen). Kerst gaat over het alternatief. Het is een gek feest.

*Want je moet gek zijn om te durven blijven dromen,
dat menselijke stommiteit zijn grenzen heeft.
Enfin, dus zal het van de gekken moeten komen
Of deze wereld ons normaal zijn overleeft.*

Dick van Kampen

DE KERKENRAAD BIJEEN

Verslag van de kerkenraadsvergadering van 6 september 2022

Katinka Broos opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Geke Westera opent de vergadering met gebed.

Vaststellen van de agenda. Lydia Roosendaal vraagt of zij eerst het woord mag, i.v.m. haar aangekondigde vertrek.

- Rondvraag:

- Lydia: Zij realiseert zich dat dit een onverwacht moment is, maar heeft dit al langere tijd overwogen. Zij wil haar contract in december niet verlengen. De kerkenraad had dit niet verwacht. De reden is dat zij meer ruimte nodig heeft. Zij wil het beleidsplan nog wel afronden. De kerkenraad gaat hiermee akkoord.

- Er is op 11 december a.s. een roze adventsviering in de Bergsingelkerk.

- Verslag van de vergadering van 14 juni 2022:

De opmerkingen worden meegenomen. Het verslag wordt vastgesteld.

- Beeld bij de kerkomroep:

Het blijkt wel dat het aantal luisteraars van de kerkomroep afneemt. Mensen komen weer naar de kerk of zijn afgehaakt. Arjen stelt voor om aan de bezoekdames te vragen of zij dit willen bespreken met de ouderen die zij bezoeken. Het is moeilijk om mensen die geen lid zijn van onze kerk te bereiken.

- Katinka geeft het woord aan de Beleidscommissie:

We bespreken de ingevulde scan: tien kansen voor leidinggevend. De vertegenwoordigers van de beleidscommissie, Arjen en Lydia, nemen de uitkomst van ons gesprek mee en verwerken dat in het beleidsplan.

- Terugblik op de kerkenraadsdag:

Over het algemeen hebben veel mensen er een positief gevoel aan over gehouden. Het doel was een teambuildingsdag. Door de gesprekken zowel plenair als in kleine groepen leer je elkaar beter kennen. Hierdoor is de communicatie gemakkelijker.

Anderen hadden verwacht dat we meer met het inhoudelijke werk van visie en missie aan het werk zouden gaan, bv door een jaarplan te maken.

- Mededelingen vanuit het moderamen:

De ambtsdragers die aftreden zijn benaderd.

Karen Siebel gaat door voor een volgende periode.

Maarten Spaans wil nog twee jaar aanblijven als ambtsdrager. Marlies van Doorn wil mee blijven draaien in de diaconie. Ook wil ze wel blijven meedoen met de diaconale taken bij het Avondmaal. Zij neemt niet meer deel aan de vergadering van het moderamen of van de kerkenraad. Volgens de kerkorde kan zij dan niet langer ambtsdrager zijn, het moderamen gaat met Marlies bespreken hoe we dit vorm gaan geven.

- Mededelingen vanuit het CVK:

Er wordt gewerkt in de kleine zaal. Er is een warmtepomp gekomen, nieuwe verlichting en gordijnen,

- Mededelingen vanuit de diaconie:

De diaconie heeft ons het manifest gestuurd: Rotterdam verwelkomt vluchtelingen. Met de vraag of de kerkenraad deze petitie wil ondertekenen. De aanwezigen gaan akkoord.

Javed Paul sluit de vergadering met het gedicht: Ga maar op weg.

Verslag van de kerkenraadsvergadering van 13 oktober 2022

De voorzitter opent met gebed.

- De agenda wordt vastgesteld.

Het onderwerp de financiële situatie van onze kerk, dat Chris van Krimpen wilde agenderen, wordt in de vergadering van 1 december samen met de begroting besproken.

Chris stelt voor de taken van ambtsdragers te verdelen. Daarvoor is een inventarisatie van taken nodig. Dit zal begin volgend jaar op de agenda komen.

- Verslag van de kerkenraad van 6 september 2022

Opmerkingen worden meegenomen en het verslag wordt vastgesteld.

- Mededeling vanuit het moderamen:

Lydia Roosendaal heeft haar contract niet verlengd. We zijn met het voorwerk bezig voor en kijken naar de profielschets van de kerkelijk werker. Vanuit onze verantwoordelijkheid voor de gemeente moeten we niet te lang wachten. Bij het maken van een profielschets kijken we wat de gemeente nu nodig heeft. Via een gemeenteberaad zal de gemeente gevraagd worden wat men belangrijke taken vindt voor een toekomstig kerkelijk werker en wat men nodig heeft.

- Beleidsplan - gesprek over visie en missie:

In twee groepen wisselen we hierover van gedachten. De leden van de beleidsgroep nemen onze ideeën over deze punten mee voor het beleidsplan. Wie zijn wij en wat zijn onze plannen.

- Mededelingen vanuit het College van kerkrentmeesters:

Er is gesproken over de energiebesparing; dit geldt vooral voor de Bergsingelkerk. Genoemd zijn o.a. de warmtepomp in de kleine zaal, ledlampen, de mogelijkheid van zonnepanelen.

De kleine keuken bij de kleine zaal wordt een garderobe en toiletgroep.

Het CvK wil Sandra Korteweg voordragen voor ouderling-kerkrentmeester.

De kerkenraad gaat hiermee akkoord. In de zondagsbrief zal dit gemeld worden en wordt gemeentelieden de mogelijkheid geboden eventueel schriftelijk gegronde bezwaren in te dienen.

- Mededeling vanuit de diaconie:

De diaconie gaat mee doen aan de actie: Sint voor een kind, een landelijke actie die zorgt dat ieder kind een sinterklaascadeau krijgt.

De kast in de voorzaal in de Bergsingelkerk gaat ingericht worden als voedselkast. De gemeentelieden worden uitgenodigd om houdbare producten aan te leveren. Door de diaconie worden de producten bij één van de voedselbanken gebracht.

Javed Paul is gevraagd om, als diaken van de BSK, te ondersteunen in de doopdienst van Goud op Zondag. Hij heeft het doopkleed bij de dopeling omgeslagen en haar de doopkaars aangereikt (zie het artikel in Mare).

Goud op Zondag heeft gevraagd naar de mogelijkheid van gezamenlijke diensten. De kerkenraad gaat daarmee akkoord. Op kerstavond wordt Goud van Noord uitgenodigd, ook kunnen zij aansluiten bij het koor, dat in november en december Christmas Carols instudeert.

Er komt weer een maaltijdproject in de Bergsingelkerk voor gemeentelieden en buurtbewoners. In november gaan we proefdraaien met gemeentelieden; daarna gaan we ook mensen uit de buurt uitnodigen. Sluiting van de vergadering door Tineke de Lege. Zij leest het gedicht van Neeltje Maria Min: Mijn moeder is mijn naam vergeten.

Geke Westera, scriba

UIT DE URDU-GEMEENTE

Op 11 september heeft de Urdu-gemeente bezoek gehad van een bisschop uit Pakistan. De kerkdienst is door de bisschop geleid in de Bergsingelkerk.

Op 18 september was er een herdenkingsdienst in de Bethelkerk in Amsterdam. Een gemeentelid was overleden en de kinderen hebben een herdenkingsdienst gehouden voor hun vader. Dit was een gezamenlijke dienst. Daarna werd er samen gegeten.

Na twee jaar hadden wij eindelijk weer een conferentie in de kerk. Dat was op zaterdag 8 en zondag 9 oktober. De conferentie was goed bezocht, vooral op de zondag. Er was een spreker uit New York aanwezig en een paar mensen uit Europa.

Op 22 oktober was er een dankbetuiging van de ouderling uit Amsterdam. Dit doet hij ieder jaar voor zijn vier kinderen. Zij doen het heel goed op de middelbare school. Er was geen dienst in de Bergsingelkerk. Daarna weer gezamenlijk gegeten. Dit was goed georganiseerd door de familie.

Er zijn drie baby's geboren in de Urdu-gemeente Rotterdam. Ook zijn er enkele nieuwe familieleden bijgekomen in de gemeente. Dominee Eric bezoekt regelmatig gemeenteleden. Zijn werkzaamheden pakt hij goed op.

*Asha Bhatti,
secretaris Urdu-gemeente*

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Hebt u ze al gehoord? Alle vier de klokken doen het weer!! De klokkenstoel is opgeknapt, er zijn nieuwe luidmotoren geplaatst met alle verbindingen en een schakelkast. Maar het mooiste is: ze hebben nieuwe klepels gekregen. De bliksembeveiliging bleek al jaren geleden afgekeurd. Die is aangepast en we zijn weer veilig en verzekerd. Er ligt een nieuwe vloer in de voorzaal. De zijzaal wordt helemaal opgeknapt: gestuct, verlichting vernieuwd, van lambriserings voorzien,

geschilderd, nieuwe gordijnen. Er komen nog andere tafels. En dan is het weer om door een ringetje te halen en klaar voor allerlei activiteiten. Tenslotte wordt de vloer van onderaf geïsoleerd vanwege de broodnodige energiebesparing. U bent nu weer bijgepraat over alle werkzaamheden in de kerk.

De kerkrentmeesters

DIACONIE

START 'VOEDSELKAST' IN DE BERGSINGELKERK

Op de oogstzondag (6 november jl.) is de diaconie gestart met een nieuwe manier van inzamelen. Vanuit de gemeente kregen we van meerdere kanten het idee aangedragen om het hele jaar door voedsel in te zamelen. De voedselbanken kunnen in deze tijden wel wat extra aanbod gebruiken en daar helpen we als diaconie graag aan mee. Daarom willen we vanuit de diaconie dit idee verder brengen en bij de kerkbezoekers onder de aandacht brengen. We roepen u op om vanaf nu wekelijks, als u dat wilt, lang houdbaar voedsel mee te brengen naar de dienst. Dat verzamelen we dan in de 'voedselkast' in de voorzaal van de BSK. Iedere week een extra product in uw winkelwagentje zou mooi zijn. Ongeveer iedere twee maanden zal de diaconie ervoor zorgen dat de verzamelde producten worden weggebracht naar afwisselend drie doelen in de stad: Voedselbank Samaritaan, Voedselbank Hillegardiskerk en de Zusters van Moeder Theresa (maaltijdproject).

Javed Paul is namens de diaconie aanspreekpunt voor dit project. Uiteraard kunt u ook uw hulp bij het wegbrengen aanbieden. Daarvoor kunt u Javed in de kerk aanspreken of een mailtje sturen aan de diaconie.

Alvast bedankt namens de diakenen,

*Javed Paul, Sija Schorel, Arjen Oosterlee,
Karen Siebel en Marlies van Doorn
(diaconie@bergsingelkerk-bmvier.nl)*

UIT DE GEMEENTE

IN MEMORIAM

Op donderdag 20 oktober overleed ons voormalig gemeentelid **Bep van der Kraan** op de leeftijd van 84 jaar. De familie schreef op de kaart: "De Here heeft uitkomst gegeven en Zijn moegestreden kind thuisgehaald."

Elizabeth van der Kraan werd geboren op 4 juni 1938 in een groot gezin. Tussen al die kinderen ging Bep haar eigen weg. Later verdiende Bep haar eigen brood. Ze werkte tot haar vijftigste op kantoor. "Je verdient je geld niet met niks" en wist van aanpakken ook toen zij ontslagen werd en haar moeder thuis met toewijding verzorgde. Haar vader was architect en bouwde vier jaar voor haar geboorte de kerk aan de Statensingel.

Zij voelde zich daar thuis. Ze kreeg daar het geloof mee dat haar levenslang het vertrouwen gaf dat God hoort en dat hij alle pijn en zorgen wegneemt; dat God je aan het eind van je leven meeneemt naar daar waar het goed is. God houdt alles in zijn hand. Zij woonde op de Bergsingel 239. Toen ze niet meer zelfstandig kon wonen, verhuisde ze eerst tijdelijk naar Hoek van Holland. Sinds juli woonde ze in Berkel & Rodenrijs. Zij miste haar (t)huis aan de Bergsingel. Bep leefde vanuit de verwachting dat haar Vader haar zou thuishalen op het moment dat het nodig zou zijn, een bevrijdende God. De tekst boven haar kaart luidde dan ook: In het huis van Onze Vader zijn vele woningen

Daar is geen angst, verdriet of pijn. Daar zullen we eeuwig bij Jezus zijn. (Johannes 14:2) Op 28 oktober werd zij begraven op begraafplaats Crooswijk.

Moge zij rusten in het huis van de eeuwige Vader.

Lydia Roosendaal

DURE ENERGIE

Manifestatie

Op zaterdag 3 december is er vanaf 11.00 uur in Centrum De Heuvel, Grotekerkplein 5, een manifestatie met voorlichting, muziek, hulp bij het invullen van formulieren, samen mooie projecten bedenken wat je kunt financieren met jouw tegemoetkoming, enz. Een informatieve en gezellige dag. De dag wordt georganiseerd vanuit het Convent der Kerken, en ik mag in het organisatiecomité. Naast voorlichting en ondersteuning over energiebesparing en toeslagen, ontstaan er in Rotterdam nu ook allerlei initiatieven om financiën te 'herverdelen'. De Energiebank zamelt geld in dat verdeeld kan worden door het Fonds Bijzondere Noden. Samen010 is hiervoor actief. (zie hieronder), ook SKIN (migrantenkerken) en het Wijkpastoraat weten het geld te brengen bij de mensen die het hard nodig hebben. Mocht je je 190 tegemoetkoming niet nodig hebben, dan zou je kunnen denken aan het Wijkpastoraat of Samen010 (Energiebank):

Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West

Het wijkpastoraat zit bijna letterlijk midden in de energiecrisis. We besteden veel tijd en aandacht aan

voorlichting over de energierekeningen, verwijzen door naar energiecoaches om het verbruik naar beneden te krijgen, we helpen energietoelagen aan te vragen en waar nodig helpen we mensen vanuit ons hulpfonds.

Daarnaast zoeken we met andere organisaties in de wijk naar mogelijkheden om mensen altijd een warme en veilige plek te bieden (de avonden is nog lastig), proberen we te voorkomen dat mensen geen eten hebben en besteden we extra aandacht aan kinderen.

Wat alle ontwikkelingen rondom het energieplafond zullen zijn, weten we nog niet. Maar samen met m.n. de Aktiegroep Oude Westen (bewonersorganisatie) en het Huis van de Wijk Post West houden we de vinger aan de pols. De Aktiegroep heeft energiesprekuren en geeft workshops hoe je huis te isoleren met bv folie en tochtstrippen.

We merken nu al dat vooral gezinnen in de problemen komen door de hoge energierekeningen. De 190 euro tegemoetkoming helpt hen niet voldoende.

Mocht het zo zijn dat je de 190 tegemoetkoming in november en december niet nodig hebt, overweeg dan eens om dat bedrag of een deel ervan over te maken naar het Wijkpastoraat. Wij kunnen samen met de bewonersorganisaties mensen uit de wijk die door de bodem zakken helpen, zodat ze niet te diep in de schulden komen. Bijdragen kan op bankrekening: NL52 INGB 0002 2485 14 t.a.v. Wijkpastoraat Oude Westen
o.v.v. energie

Geef Rotterdammers een warme kerst!

Door de hoge energieprijzen komen veel van onze stadgenoten in de kou te staan. In de aanloop naar Kerst willen we dat als christenen niet laten gebeuren. Want Kerst is een feest van warmte en licht voor iedereen. Daarom vragen we als Rotterdamse kerken aandacht voor de actie Geef Rotterdammers een warme Kerst. Met de actie wordt geld ingezameld voor het Fonds Bijzondere Noden Rotterdam. Dit fonds kan snel handelen bij financiële noodsituaties. Zo kan bijvoorbeeld voorkomen worden dat mensen met Kerst in de kou zitten. Ook in het nieuws en via bekende Rotterdammers wordt aandacht gevraagd voor de actie. Op 23 december wordt de opbrengst van de actie bekend gemaakt. Doneren kan op rekeningnummer NL21 TRIO 0338 8152 28, t.n.v. Stichting Samen 010 o.v.v. Geef Rotterdammers een warme Kerst of via de doneerknop op www.energiebankrotterdam.com/warme-kerst.

Katinka Broos

ROZE ADVENTSVIERING

'O Come, All Ye Faithful'

ROTTERDAMSE ROZE ADVENTSVIERING 11 december - 14.00 uur - Bergsingelkerk

Net als in de kerststal mag iedereen langskomen om de geboorte van Jezus te vieren. Ook jij bent van harte welkom bij deze Rotterdamse Roze Adventsviering. Inloop vanaf 13.30 uur. De viering begint om 14.00 uur. De voorganger is Katinka Broos. Voor en na de viering is er tijd om elkaar te ontmoeten.

ROZE VIERINGEN ROTTERDAM
in de stad, voor de stad

BERGSINGELKERK
GEREFORMEERDE KERK
TE ROTTERDAM **BMVIER**

Let op: de aanvang van deze viering is een uur later dan we gewoon zijn te beginnen!
Voor en na de viering is er tijd om elkaar te ontmoeten. Dan zal er ook weer Glühwein zijn!
Deze viering is een samenwerking tussen de gemeente van de Bergsingelkerk en de Rotterdamse Roze Vieringen.

KERSTMORGEN IN DE BSK

Als de kopij voor deze Mare ingeleverd moet worden is het (nog maar) 6 november! De laatste zondag kerkelijk jaar moet nog komen met daarna de vier zondagen van de Advent. Toch al even iets over de kerstmorgendienst. Het is inmiddels een traditie geworden dat kinderen en tieners meedoen in de dienst. Ook aanstaande Kerst zal dat zo zijn. Voorgangers zijn ze, dat wil zeggen, dat door de hele liturgie in alle onderdelen zij een stem hebben, een uitleg geven, een mening verkondigen, de regie mede in handen hebben.

Zonder nu al alles te vertellen wat er gebeuren gaat toch even iets over de voorbereidingen. Zeker is, dat het kerstverhaal uit Lucas 2 centraal zal staan. Maar dat heb ik in stukken geknipt. Dat verhaal van Lucas 2 is dan het raam van de hele dienst. Waarschijnlijk wordt het thema van de viering: “... IN DIE DAGEN.....”. Maar dat thema zou (door de komende gesprekken) nog wel kunnen veranderen.

Dus: de VOORBEREIDING, het KYRIE en GLORIA, LEZING en UITLEG en ook het SLOT, zit in dat ons zo bekende kerstverhaal. En de stem van de evangelist (de verteller of vertelster van dit verhaal) komt in de hele dienst terug. Ook zullen er andere Bijbelverhalen op een speciale manier doorklinken.

Op dit moment is de zogenaamde exegese afgerond en daarmee gaan we naar de jonge collega's en daar praten we samen de zogenaamde TOEPASSING bij. Dat moet op papier komen en zo is ook de VERKONDIGING klaar.

Dat is het plan, het raamwerk voor de kerstmorgen. Om het allemaal wat feestelijker te maken komen er nog wat (om in de kerstsfeer te blijven) versieringen omheen! Maar die verklappen we niet. En natuurlijk zingt ook onze cantorij mee want zoals het rijmpje zegt:

**“De cantorij
hoort er met Kerstmis zeker bij....!”**

Een kleine vooruitblik op de kerstmorgendienst... Maar eerst ronden we het kerkelijk jaar af en gaan we de weken van de Advent in. Die weken hebben de “jonge collega's” met hun “oude collega” zeker nodig om er een feestelijk Kerstfeest van te maken.

Aad van Endhoven

NIEUWJAARSRECEPTIE

Op vrijdag 13 januari 2023 zal de Projectgroep Kerk en Buurt van BMVier weer een nieuwjaarsreceptie verzorgen in BMVier van 17.00 – 19.00 uur.

Namens de projectgroep, Corrie de Groot

BLOEMETJE VOOR EEN ANDER

Al een paar jaar maken wij kleine vaasjes met bloemen en die brengen wij in de Nozemanbuurt bij ouderen, alleenstaanden en zieke buurtbewoners. Dat doen we met een klein groepje vrijwilligers in het Nozepandje, Hooidrift 45. De bloemen worden betaald door de Stichting Het Nozepandje. Wat erg fijn is dat wij bij Ed van de Boeketterie op de Nieuwe Binnenweg tien procent korting krijgen, dat scheelt weer. Deze activiteit is een vervolg op Tulpen uit Rotterdam dat door Piet de Jong enige jaren geleden is gestart en ontwikkeld. Piet werkte als vrijwilliger bij

het hospice De Vier Vogels aan de Mathenesserlaan en hij merkte hoe blij de ernstig zieke bewoners waren met een vaasje bloemen op het kastje en een mooi boeket in de serre. We maakten met ongeveer tien buurtbewoners prachtige boeketten. Ook mocht iedereen voor iemand een boeketje maken.

Omdat de stichting Tulpen uit Rotterdam werd opgeheven en Piet met deze activiteit stopte vonden een aantal van de vrijwilligers, waaronder ik, dat heel erg jammer. Daarom zijn wij ermee doorgedaan maar wel op een andere manier. ‘Wij’ dat zijn: Joke, Tineke en Annie. Tineke kan schitterende boeketjes maken en wij kijken het van haar af, we missen haar erg als ze er niet is. Ik verzamel de adressen van oude, eenzame en zieke bewoners, vraag aan veel bewoners of zij iemand kennen die we ook een bloemetje kunnen geven. Lang maakten wij twintig vaasjes, waarvan er nog steeds vier

naar het hospice gaan. Af en toe viel er iemand weg en ja, we weten dat er veel meer ouderen wonen, maar hoe bereik je die? Een Turkse student, die pas in de wijkraad is gekomen, wilde wel helpen. Hij is in de Messchertstraat geboren en kent heel veel ouderen. We zijn samen door de buurt gelopen

en zo verzamelde ik wel meer dan twintig adressen, dus wel veel. Heel fijn, maar dan moet ik meer bloemen kopen en zijn er meer mensen nodig die helpen met maken en rondbrengen. Gelukkig is er al iemand bij gekomen: Mirjam. En we zoeken nog iemand. Laatst zei één van de vrijwilligers dat ze het maken heel gezellig en leuk vond, maar het wegbrengen nog het mooiste.

En zo gaan we na het maken langs de bewoners en dat is ontzettend leuk, omdat de mensen altijd weer erg verrast zijn en vragen: "Voor mij, een bloemetje? Wat ben ik daar blij mee"! Dan denken wij vaak: Wat is er weinig voor nodig om iemand blij te maken en een glimlach op iemands gezicht te toveren. Er zijn mensen die willen dat je binnenkomt of geld willen geven of iets lekkers. Zo komen we elke maand bij Theo, 92 jaar oud en erg doof. Die kennen we al jaren, daar staat altijd het flesje klaar om terug te geven. Ik ga er af en toe een kopje thee drinken, die meneer is werkelijk moederziel alleen, maar heel tevreden.

En Rob en Tinie die ik ook ken van dertig jaar geleden toen zij heel actief waren in hun straat. Nu is Tinie veel ziek en toen we er voor het eerst kwamen zeiden ze: "Oh, wat fijn, nu worden we toch niet vergeten, er wordt nog aan ons gedacht." Je

beseft dan wat zo'n klein vaasje doet, die aandacht. Bij Jim gaan we ook al jaren langs en die roept altijd heel blij: "Ha Corrie en Joke, is Tineke er ook? Hoe gaat het met jullie?" Dat vinden wij zo hartelijk, dat hij ook naar ons vraagt. Jim heeft zo'n mooie welluidende stem. Ik zei dat eens en vroeg of hij mooi kon zingen met zo'n prachstem. Maar dat deed hij toch niet. Het is een lange man en hij draagt soms een leuke rode hoofdband. Er is ook een meneer die een grote Feijenoordposter op zijn deur heeft en Joke is ook zo'n fan. Gisteren brachten wij hem een troostbloemetje omdat de club had verloren. Deze meneer maakte ons attent op zijn

nieuwe buurvrouw, een lieve oude dame, klein en het duurt altijd even voor ze open doet. Zij vond het de eerste keer zo leuk dat zij nu in haar nieuwe woning voor het eerst een bloemetje kreeg en altijd is ze weer blij verrast. En dan onze mooie, ook heel oude dame, in de zeventiger jaren hier gekomen uit Suriname, die echt ook 92 jaar is en nu helaas dement wordt. Ze vraagt altijd: "Wie zijn jullie ook alweer, je hebt een bekend gezicht". Na een paar herhalingen begrijpt ze het en is blij met de bloemen. Soms aait ze over mijn gezicht. Ze ziet er zo mooi uit: prachtig kapsel en schitterende kleren aan, heel verzorgd. Haar ken ik ook nog van lang geleden bij de bewonersorganisatie Het Nieuwe Westen. We moeten vaak lang wachten voor sommige mensen open doen vanwege moeilijk lopen.

Niet iedereen vindt het fijn dat we zomaar aanbellen. Een vrouw die wij niet kenden vroeg wat argwanend waarom wij kwamen en hoe wij haar adres wisten. Onze uitleg: "Van uw buurman". Ze begreep het niet, wilde de bloemen wel aannemen al bleef het aarzelend. Ze schijnt altijd voor het raam te zitten. Een heel oude meneer begreep er niets van en wilde geen bloemen, was ook een beetje angstig maar klopte eerst op het raam en deed toch open. Een kleine oude dame wist ons op nog twee andere bewoners te wijzen; die moesten beslist ook wat hebben: een vriendin en een jarige dame aan de overkant. Ze bleef net zolang wachten en roepen tot we contact hadden. Een vrouw die haar man verloren is was niet thuis, maar haar dochter pakte de bloemen aan en was een beetje ontroerd.

Zo waren er meer kinderen die voor hun ouders een bloemetje aanpakten. In de Gerrit van de Lindenbuurt ken ik ook nog een aantal mensen en al lopend geef ik wat aan de leuke vrolijke postbode en loop ik langs iemand waarvan ik weet dat die ziek is. Zo hebben we al gauw dertig mensen blij gemaakt en nu we er nog meer bij hebben kunnen we ook om en om uitdelen. We zien ook weleens iemand wat zorgelijk kijkend op een stoepje zitten en ja dan verdwijnen voor even de zorgen lijkt het en neemt men blij de bloemen aan die we gewoon geven.

Vorig jaar kerst liepen Joke en ik door de grauwe schemerige straten en voelde het net of we in een film van Dickens liepen.

Corrie de Groot-Meijer

HEILIG KRAANWATER

Nooit eerder stond er een doopbad in de tuin van de Bergsingelkerk. Nooit eerder voerde ik een rituele doophandeling uit door onderdompeling. Het was voor ons allemaal een nieuwe ervaring.

Als Goud op Zondag leefden we toe naar onze eerste doop. Voorafgaand aan de viering heb ik menigeen uitgelegd wat de doop in het christelijk geloof betekent. Ik zocht naar woorden omdat mensen nooit een doop hadden meegemaakt. Vaak wist men ook niet hoe het ritueel verliep en wat het betekende. Om een beeld te schetsen: Vijf mensen op de bewuste zondag waren nooit eerder in een kerk geweest, laat staan dat ze wisten wat de doop inhield.

Als dominee ben ik gewend baby's en soms volwassenen te dopen met een klein beetje water. Bij Goud op Zondag kunnen de mensen die worden gedoopt kiezen uit besprenkeling met water, een doopkan of het doopbad. Karina, een jonge vrouw met roots in Irak, koos voor het laatste.

De vrijdag voor de viering hebben we met een aantal mensen het doopbad opgezet. Vanuit de Bergsingelkerk was er de nodige assistentie. De één regelde een tuinslang, de ander opende de kraan en zorgde voor een goed gevuld bad met water. Daarna telden we af naar de zondag. Vrijwilligers hingen op zondag

witte slingers en lampionnen op. Het bad werd bekleed met lakens. Een bloem werd in een hoek van het bad gestoken.

Alles was af. Het feest kon beginnen. Het grootste deel van de viering vond plaats in de kerk. Het laatste deel van de dienst liepen we in processie naar buiten richting de kerktuin.

We verzamelden ons rond het doopbad en volgden de doopliturgie.

Ik ervoer weer dat de doop een groots gebeuren is. Kwam het door de ervaring van de onderdompeling? Was het de extra voorbereiding bij deze doop in de achtertuin? Het zal vast hebben meegespeeld, maar het was denk ik niet het belangrijkste.

Deze doop trof me omdat het voor zoveel mensen in de kring een totaal nieuwe ervaring was. Ineens werd ik erbij bepaald dat de doop een inwijding is in het mysterie van de kerk en het delen in het sterven en opstaan van Jezus Christus.

De radicale betekenis van de doop in de geschiedenis van de kerk was ik een beetje kwijtgeraakt. In deze viering kwam die opnieuw bij me binnen.

Na de onderdompeling overhandigde diaken Javed Paul van de Bergsingelkerk het doopkleed en de doopkaars. Daarmee werd de onderlinge verbondenheid tussen Goud op Zondag en de Bergsingelkerk zichtbaar.

Als Goud op Zondag blikken we blij en dankbaar terug op deze feestelijke doop in de achtertuin van de kerk. De kraan is voorzichtig opengezet. Het stroomt. Nieuw leven.

Met een hartelijke groet,
Bram Robbertsen, pionier-predikant
Goud op Zondag (www.goudopzondag.nl)

XENOFILIE

Bladerend in oude uitgaven van 'Het Orgel', blad van de Nederlandse Organistenvereniging, vond ik een stukje over xenofilie, het omgaan met vreemdelingen. Het geeft een oudtestamentische uitleg over en verbeelding van dit begrip. Het is, nu het omgaan met vreemdelingen (migranten) een zware politieke lading heeft gekregen, interessant om nog eens af te drukken wat hier indertijd over geschreven werd. De auteur is Wim Kloppenburg en hij schreef het in het kader van een door hem verzorgd liturgisch ABC waarbij de letter 'X' aan de beurt was. Het is gepubliceerd in april 1988.

X - Xenofilie

Xenofilie – geen woord dat we dagelijks tegenkomen. Het is Grieks, van *xenos* – vreemdeling en *fileo* – beminnen. Xenofilie is dus welgezindheid jegens vreemdelingen, gastvrijheid, gastvriendschap. In de iconografie wordt met dit woord één speciale voorstelling aangeduid, namelijk de drie engelen die bij Abraham op bezoek komen. We vinden het verhaal in

het 18de hoofdstuk van het boek Genesis. We moeten daarbij goed letten op de context: het erop volgende hoofdstuk is het beroemde, of zo u wilt beruchte, verhaal over Sodom en Gomorra. Beide verhalen staan natuurlijk niet voor niets zo vlak achter elkaar, ze zijn a.h.w. elkaars spiegelbeeld. In hoofdstuk 18 betoont Abraham zijn 'xenofilie' aan drie vreemdelingen;

in hoofdstuk 19 wil de bevolking van Sodom de gasten van Lot te lijf. Het gaat in het verhaal dus niet om de vermeende homoseksualiteit van de inwoners van Sodom, maar om het feit dat daar de gastvrijheid verkracht wordt, de vreemdeling

wordt misbruikt. In het verhaal van Abraham die God ontmoet in een drievoudige gestalte, hebben de kerkvaders een oudtestamentische voorafbeelding gezien van de Drie-eenheid. Sindsdien is het een geliefd thema bij de iconenschilders in de oosters-orthodoxe kerken. De afbeelding van de drie engelen is daarbij gebonden aan een strakke stilering. Meestal staan de drie hoofden precies op één lijn. Vrijer gaan de schilders om met de gestalten van Abraham en Sara, die de tafel voor de gasten toebereiden. Langzamerhand worden ook andere elementen benadrukt: de tafel gaat soms op een altaar lijken, met schaal en beker, en er wordt geen kalf maar een lam geslacht. Het is duidelijk: niet alleen zag men in het verhaal van Genesis 18 een voorafbeelding van de Drie-eenheid, maar ook een prefiguratie van het Avondmaal. Abraham viert de tafelgemeenschap met de Heer! Is in de Oosterse kerken deze symboliek altijd heel

belangrijk gebleven, in het westen zijn dergelijke afbeeldingen vrij zeldzaam. Alleen in Italië, waar de invloed van Byzantium het sterkst was, vinden we enkele vergelijkbare voorstellingen. De oudste afbeelding is een wandschildering in de catacomben van de Via Latina in Rome. Drie gestalten, gelijk van uiterlijk, verschijnen als in een visioen aan Abraham. Naast hem zien we het kalf dat hij voor ze zal slachten. Heel beroemd zijn de mozaïeken uit iets latere tijd, bijv. in de Santa Maria Maggiore in Rome en de San Vitale in Ravenna, waar de xenofilie, de gastvrijheid van Abraham, en het offer van Izaak in één mozaïek zijn afgebeeld. Op bijgaande afbeelding is een detail te zien van een icoon uit het Russisch Museum te Leningrad. Deze icoon is bekend onder de titel 'De Drie-eenheid van het Oude Testament'

Kees van Goeverden

COLUMN

Stichting Wijkpastoraat Rotterdam West

Trouw aan bewoners

LES

Af en toe mag ik de taalles geven als de docent verhinderd is. Naast een les over het gebruik van lidwoorden gebruik ik een onderwerp uit de brochure van Haagse huisartsen die kort en bondig uitleggen wat de klachten kunnen zijn en vervolgens opsommen wat kun je er zelf aan doen, wat moet je NIET doen en wanneer moet je je huisarts bellen. De vrouwen hadden voor deze keer gekozen voor het onderwerp stress. Ik vraag de vrouwen zelf naar hun klachten. Iedere vrouw weet wel iets. Pijn in je nek en in je schouder, niet kunnen slapen, niet kunnen concentreren, buikpijn, hoofdpijn, nergens zin in hebben. Er is herkenning en ook is het bij iedere vrouw weer anders. Op de vraag: Waar krijgen jullie stress van? antwoorden zij: de belastingenvelop, de rekeningen. Er is veel instemming.

Hoe gaan de vrouwen om met stress? 'Ik heb niemand in Nederland,' zegt een vrouw. 'Mijn familie is ver weg. Ik schrijf mijn zorgen op, dan ga ik flink huilen en daarna gooi ik het papier weg'. Een ander zegt: 'Ik ga altijd gillen'. Ik vraag: 'Waar doe je dat? In de badkamer met de deur dicht?'. 'Nee, in de woonkamer en dan heel hard'. Of: 'Ik ga naar buiten. Zomaar lopen'. 'Shopper helpt ook', zegt iemand. 'Maar ja, na afloop heb je nog meer stress omdat je te veel hebt uitgegeven'.

We moeten rond dit onderwerp ook hard lachen. Het is een zwaar onderwerp en veel vrouwen hebben er last van. Ze hebben ook een pittig leven waarin je zelf

maar beperkt dingen kunt veranderen. Ik ben onder de indruk en intussen leren we van elkaar. Niet alleen taal maar ook levenslessen.

In een andere taalles komt een vrouw in tranen binnen. Ze heeft net haar energienota binnen gekregen. Het bedrag is enorm verhoogd. Samen met haar huur is dat voor haar niet meer op te brengen. Hoe moet het nou verder? Gelukkig wordt ze bijgestaan en nog dezelfde week naar een spreekuur gebracht. Een landgenoot van haar is een belangrijk sleutelfiguur en weet de weg in de wijk. We zetten in op een energiecoach en we regelen in Rosa voor bijna alle groepen voorlichtingsbijeenkomsten om zo zuinig mogelijk leren om te gaan met je energie in huis. Ook worden vrouwen van Rosa zelf getraind om energiecoach te worden. Zo kunnen de vrouwen vertrouwde gezichten thuis uitnodigen om het huis beter te isoleren. Toch zal het niet genoeg zijn om de problemen op te lossen. Het Wijkpastoraat start nu een solidariteitsactie om de tegemoetkoming voor de energienota te doneren aan bewoners die het harder nodig hebben. Wat een taalles niet allemaal teweeg kan brengen...

Arja Poot

LEESGROEP BMVIER

Op vrijdagavond 21 oktober hebben we met de Leesclub de familiekroniek van een Indonesische familie met een opgenomen Indonesisch weesmeisje beschreven. Het verhaal beslaat meerdere generaties en is geschreven door Marion Bloem. Het meisje van honderd is Moemie. Als meisje ziet zij al dingen die anderen ontgaan. Dat is haar gave en haar noodlot. Moemie verliest haar ouders en familie door de rituele zelfmoord van het vorstenhuis op Bali in 1906. De rest van haar leven is ze op zoek naar iets of iemand die het gemis van haar verwanten kan opvullen. Ze wordt opgenomen in een gezin dat haar helderziendheid nodig heeft om geesten uit hun huis te verjagen. Een boek met vele lagen waar we fijn over hebben gesproken. Het was leuk omdat bijna iedereen het boek op geheel eigen wijze had beleefd. Het was geen gemakkelijk boek om te lezen maar zeker de moeite waard. Voor 16 december gaan we weer een heel ander boek lezen. We gaan van de Indonesische eilanden oversteken naar de achterbuurten van Vlaardingen waar het jongetje Aaron opgroeit. Het motto van John Fante "I was God's most miserable creature, forced even to torturing myself. Surely upon this earth no grief was greater than mine" is ook het motto van het boek geschreven door

Alex Boogers. Dus dat belooft wat. De elfjarige Aaron Bachman ziet op een avond een man roerloos in de deuropening liggen. Zijn vader staat met gebalde vuisten in de gang. Hij brult dat Aaron naar de huiskamer moet gaan. De vader belt met de alarmdiensten en geeft

zich aan. Zo opent deze overweldigende coming-of-age roman, waarin Alex Boogers al zijn thema's laat samenvloeien: verstoorde familierelaties, liefde en verlaten, vechten om te overleven en schrijven om te kunnen groeien. Tegelijk is deze ontroerende, soepele vertelling een zoektocht naar een vader. Iedereen is weer van harte welkom bij de volgende boekbespreking op 16 december om 19.30 uur in Rotterdam West bij BMVier. Graag tot dan,

Justus Pieke, jpieke@hotmail.com.

WERELDWINKEL

INDONESIE

We hadden een mooie, fijne bijeenkomst in BMVier rond de diaconale steun die de landelijke kerk met Kerk in Actie verleend aan de boeren in Indonesië. We begonnen met een introductie over het land en de al lange historische banden die Nederland heeft met het land. Het is een heel bijzonder land door zijn prachtige natuur, waaronder de sawa's/rijstvelden en de palmbomen. Daarnaast ook de mooie tempels. Helaas heeft Nederland hier vooral een niet-positieve rol gespeeld. Al vanaf 1600 dreef Nederland de VOC-handel met Indonesië. Dat klinkt positief, maar was het niet. Er was sprake van uitbuiting en onderdrukking. Wist u dat de helft van de bemanning van de schepen van de VOC uit soldaten bestond? Nederlanders hielden met bestuurders de bevolking onder de duim. Van 1816- 1949 is Indonesië een kolonie geweest van Nederland onder militaire bezetting met uitzondering van de periode dat Japan het land bezet hield tijdens WOII. Een miljoen mensen zijn om het leven gekomen tijdens die bezetting en de latere vrijheidsstrijd. De kerk is al ruim 400 jaar actief in Indonesië. Gelukkig kunnen we daar wat terug doen. Weliswaar in bescheiden mate bij een bevolking van meer dan 200 miljoen mensen. Gert Kuiper van Kerk in Actie vertelde ons over de projecthulp die de boeren gegeven wordt. Op het Indonesische eiland Java kunnen boeren en boerinnen nauwelijks rondkomen van de schamele opbrengsten van hun land. Kerk in Actie steunt de

Javaanse kerk, die de boeren voorlicht en traint in rendabelere landbouw.

Een voorbeeld is de organisatie Trukajaya.

Trukajaya is sinds 1966 de diaconale organisatie van de Javaanse kerk (GKJ). De organisatie heeft veel kennis over duurzame landbouw. Trukajaya wil het inkomen van de boeren, boerinnen en landarbeiders in twee dorpen verbeteren door minder gebruik te maken van chemicaliën en om een betere prijs voor hun producten te verkrijgen. De organisatie traint boeren en boerinnen, laat hen werken op demonstratievelden, zet extra koeien in en biogasinstallaties. Men helpt deze boeren om een coöperatie op te zetten, waardoor ze minder afhankelijk zijn van tussenhandelaren en een hogere prijs voor hun producten krijgen. Ook kunnen ze betere landbouwmaterialen gaan gebruiken. Javaanse kerken stimuleren gemeenteleden om duurzame landbouwproducten uit hun eigen omgeving

te kopen. Zo ontstaat een win-winsituatie. Daarnaast helpt de kerk bij de aanleg van irrigatiesystemen. Vroeger was een tweede (rijst) oogst nooit haalbaar, maar nu wel, en misschien zelfs een derde met cassave, maïs en pinda's. Zo vertelt Gert Kuiper ook over de controlerende rol die Kerk in Actie neemt bij het verstrekken van geld. Bij een vooraf gemaakt plan wordt gecheckt of dit ook

is gelukt en wat er gedaan is bij tegenslag, zoals bijvoorbeeld de afgelopen tijd met corona.

Ondanks de vele Indonesiërs in ons land was het ons niet gelukt een culturele bijdrage te organiseren. Wel was er een prachtige tentoonstelling van met name batikdoeken met Bijbelse tafereelen. Hier de herders in het veld die horen van de geboorte van Jezus. Van de stichting Zendingserfgoed hebben wij deze stukken in bruikleen gekregen; zij beheert de stukken die de zending door de eeuwen heen verzameld heeft. Deze stichting verzorgt ook de zendingskalender met de kerstkaarten.

Economie wereldwijd

Aan het eind was er nog de vraag: 'Kunnen we ook eens aandacht besteden aan de zaak op macroniveau? Wat kunnen we op een ander niveau bijdragen, behalve acties op het niveau van de boeren en kleine ondernemingen?' Wat doen wij met onze grote productie? In rangorde van exporterende landen wereldwijd komt Nederland met zijn 17 miljoen inwoners op de vijfde plaats met zijn economische export (cijfers 2011). Dit terwijl de wereld zeven miljard wereldburgers telt. Wij produceren dus meer dan 400 keer meer dan anderen. Zou dat niet beter verdeeld moeten worden? We moeten ons daarom meer bewust zijn van ons eigen handelen. Daarom organiseren wij als Werkgroep Wereldwinkel deze bijeenkomst: eerlijke

handel bevorderen is een stukje gerechtigheid: Koop bewust, Fair Trade is er daar één van. Met een heerlijke Indonesische maaltijd als slot, gemaakt door Anneke IJzerman en Ineke Geerdink, konden we de bijeenkomst besluiten. De collecte in het werelddiaconaatweekend heeft een mooi bedrag opgeleverd.

P.S. Gert Kuiper kwam de dag hierna later op tv i.v.m. meer nieuws over de rechtszaak aangaande zijn broer Hans, die één van de vier journalisten was die in 1982 in El Salvador om het leven zijn gebracht tijdens een reportage voor de IKON over de misstanden in het land.

Henk Willemse

GEDICHT Soerabaja

*Onder de bruggen van Soerabaja
slingert zich donker en diep de rivier,
en door zijn straten, en door zijn stegen
wringt de verdichting zich van het vertier.*

*Driftige motors, versleten karossen,
bellende trams, een bestendige drom
van al wat ratelt beweegt langs de wegen,
en komt langs andere wegen weerom.
Daar tusschen doorgaan de plechtige stieren
onder den dwang van het neustouw.*

*Bedaard stappen zij voort, met puntige
hoeven,
met den langharigen pluim van den staart.
Achter hen, boven de wankelende wielen,
waggelt de kar, als een zeeschip in zee,
't hellende dak over hoge panelen,
in de beweging der menigte mee.*

*En over alles, over de hoofden,
over de huizen, over de straat,
over het schamel ontwikkeld geboomte,
over wat komt en over wat gaat,
over de zwoegende ruggen der koelies,
overal, – sedert de morgen begon
zich te verlossen uit schemer en nevel, –
schatert en schittert en davert de zon.*

*Op de rivier, naar zilveren reede,
varen de lijvige laadpauwen uit
onder den ijver van wrikken en boomen
en met de botsing van schuit tegen schuit*

*En dan opeens valt de helderheid open,
van het langwerpige driekante zeil.
Eerst in de warreling van 't zich ontvouwen,
kronkelt het zich nog en klappert een wijl,
maar heeft het eenmaal de koelte gegrepen
en van de wind zich verzadigd, dan doet het
zich de gretige vaartuigen reppen,
't opene van het verschiet tegemoet.*

*Achter hen, met haar geblakerde pleinen,
met haar gesluisde woningen, hijgt
onder het zonlicht de stad, in de hitte,
die van 't plaveisel den hemel in stijgt.
Moeitevol trappelen schonkige paarden
over het asfalt. Een zwoelzoete geur
hangt om de koelte der pakhuisgebouwen
Onder de hevige zon schijnt de kleur
in iets vaalwittig verblindends geweken.*

*Hoog over huizen en boven gesticht,
koepelt de middag.*

*Op daken, op straten
regent en regent en regent het licht.*

Jan Prins

ORGELBESPELING

Onze wasmachine heeft het tot verdriet van mijn lief, na bijna twaalf jaar begeven. Dat is ronduit vervelend, dat kan ik u wel vertellen! Nu vraagt u zich onmiddellijk af wat dit met een orgelbespeeling te maken heeft. Nou, dat ga ik u zo meedelen. Het toeval deed zich namelijk voor (eh... toeval? Dat bestaat toch niet bij 'ons soort mensen' of toch?), dat op dezelfde dag waarop Iddo

van der Giessen, (organist van de Goede Herderkerk in Rotterdam Schiebroek), zijn best ging doen op het orgel van de Pauluskerk, ik mij in de richting van een Oostpleinwinkel wilde spoeden om daar een keus te maken uit een scala van wasmachines. ('t Is een wat lange zin geworden, maar u komt er wel uit, hè?).

Dezelfde tram die me richting Oostplein zou brengen stopt ook (u raad het al), bij genoemd godshuis. Na een helaas niet geslaagde deal bij de eerdergenoemde winkel, stapte ik op de terugweg uit bij de tramhalte nabij dit min of meer futuristisch aandoend gebouw. Dit gebouw heb ik nog nimmer met een bezoek vereerd en vond dit nu een ongezochte gelegenheid om een kijkje in het gebouw te nemen en tegelijkertijd naar het enthousiaste orgelspel van Iddo te luisteren. Bij binnenkomst komt men in een ruimte die een uitnodigend karakter vertoont voor de komende en gaande man of vrouw; het is voornamelijk publiek waarvoor de ooit zo bekende predikant Hans Visser zich sterk heeft gemaakt. Van een kerkzaal was overigens nog geen spoor te bekennen. Een trap leidde naar een hoger gelegen ruimte die eveneens als ontmoetingsplaats fungeerde, maar nu echter voorzien bleek van een receptie. Een vriendelijke vrouw bij die receptie meende in mij geen dagelijkse bezoeker te zien en constateerde meteen dat ik voor 'het concert' kwam. Na mijn bevestigend antwoord vertelde ze mij dat ik het nog wat hogerop moest zoeken en wees mij voor dat doel een trap aan. Na wat onderzoekend heen en weer gelopen te hebben, betrad ik de ruimte waarin zich op een balkon het orgel bevond. De kerkzaal bleek o.m. voorzien te zijn van een tweetal royaal uitgevallen ovale tafels van beton. Rondom de ene tafel, waarachter in het verlengde, en eveneens van beton, het spreekgestoelte zich verhief, stonden vele modern gekleurde stoelen. Bij mijn binnenkomst bleken zo'n acht à tien stoelen bezet. Nadat op het aangegeven uur van aanvang door de organisator aan de organist het

woord en de uitvoering van de orgelbespeling werd gegeven, constateerde ik dat het aantal belangstellenden was opgelopen tot een twintigtal mensen. Nu moet u van mij geen muziekcensie verwachten van en over de ten gehore gebrachte muziekstukken. Ik ben maar een eenvoudig liefhebber van orgelmuziek en wel van het populaire genre, begrijpt u wel? (Even tussendoor: heeft u ooit in de jaren vijftig van de vorige eeuw op maandagavonden via de NCRV-radio geluisterd naar de populaire orgelbespelingen van Piet van Egmond? Welnu, dat genre bedoel ik...). Dat neemt echter niet weg, dat ik met genoegen heb geluisterd naar de door 'onze', (om maar eens dat bezittelijk voornaamwoord te bezigen..) GHK-organist ten gehore gebrachte muziek. Naast een paar dansen, een Fantasia en een enkele Sonates, van diverse componisten, klonk van de bekende Johann Sebastian Bach het Preludium et Fuga in a Moll (een mondvoll vindt u niet?) hetgeen mij het meest aansprak. Na het slotakkoord viel Iddo een daverend applaus ten deel en werd hem als dank voor zijn inspanningen een fraai boekje overhandigd. Als uitsmijter en toegift klonk een improvisatie over psalm 150 van een bekende hedendaagse componist en organist uit den lande, hetgeen ik een mooi besluit vond van mijn goed bestede maar overigens zeer storm- en regenachtige zaterdagmiddag.

Te uwer informatie: we zijn bij een andere zaak tegen een zeer billijke prijs geslaagd voor een vervanger van de defecte en onwillige wasmachine. Dit wilde ik even kwijt.

Bas de Zeeuw

Financiële verantwoording

VERANTWOORDING COLLECTEN BMVIER:

	BMV		BMV
03-07-22 Diaconie	50,20	Kerk	25,50
Kerk	61,00	18-09-22 Diaconie	27,00
10-07-22 Diaconie	44,45	Kerk	29,00
Kerk	38,95	25-09-22 Diaconie (Colombia)	38,60
17-07-22 Diaconie	49,00	Kerk	21,25
Kerk	42,75	02-10-22 Diaconie (Kerk en Israël)	76,50
24-07-22 Diaconie	64,25	Kerk	38,30
Kerk	36,75	09-10-22 Diaconie (Pakistan)	25,00
31-07-22 Diaconie	47,55	Kerk	18,50
Kerk	41,20	16-10-22 Diaconie	48,50
07-08-22 Diaconie	29,00	Kerk	32,50
Kerk	29,50	23-10-22 Diaconie	48,00
14-08-22 Diaconie	41,00	Kerk	29,40
Kerk	38,00	30-10-22 Diaconie	44,40
21-08-22 Diaconie	35,75	Kerk	48,00
Kerk	33,50	06-11-22 Diaconie (Voedselbank)	82,00
28-08-22 La Sonrisa Naranja	51,00	Kerk	37,40
Kerk	53,50	Project Afghanistan	126,50
04-09-22 Diaconie	50,00	Koffiepot	110,00
Kerk	46,60		
11-09-22 Artsen zonder Grenzen	52,50	Van de Bergsingelkerk geen opgave ontvangen.	

MUTATIES GEEN OPGAVE

Hier volgen de antwoorden van de vorige puzzel:

1. Hoe noem je de proeftijd waarbij personen worden ingeleid in het religieuze leven?
Novice of postulaat
2. Wie stichtte de Oecumenische gemeenschap van Taizé?
Roger Schutz, later Frère Roger
3. Wie is de auteur (en tevens priester) van de gedichten Moederkerken, Als de ziele luistert, Dien avond en Die Rooze?
Guido Gezelle
4. Welke rol speelde Hetty Blok in de televisieserie 'Ja zuster, nee zuster'?
Zuster Klivia
5. Hoe heet de bekende kathedraal die op een heuvel in de kunstenaarswijk Montmartre staat?
De Sacré Coeur (Heilig Hartbasiliek)
6. Van welke orde is het motto Ora et Labora en wie is momenteel staatssecretaris van de Heilige stoel?
Bid en Werk (Het devies van het kloosterleven m.n. van Sint Benedictus). Pietro Parolin
7. Van welke stof worden de draden door rupsen gesponnen?
Zijde
8. Cryptisch: Vervoer voor een vlotte predikant (tien letters).
Sneldienst
9. Naar welke stad vertrok de allereerste lijnvlucht vanaf Schiphol in 1920? En hoeveel passagiers werden er vervoerd in dat jaar?
Londen. Tussen de 345 en 440 passagiers in 1920
10. Wat is de naam van de hond van Kruimeltje in het gelijknamige boek?
Moor

Dank je wel Bas de Zeeuw- echt geweldig - alle antwoorden goed- mijn complimenten!

Hier volgen de nieuwe vragen:

1. In welke encycliek pleit paus Franciscus voor een ecologische bekering?
2. Hoe heet de peetvader van tovenaarsleerling Harry Potter? (12 letters)
3. Het hoofdorgel van de Laurenskerk is het grootste orgel van Nederland, gebouwd in 1973 en internationaal befaamd. Wat is de bijnaam van dit orgel?
4. Hoe noemt men ingekookte bouillon van vis, wild of gevogelte?
5. Hoe heet de actie van de protestante volksbeweging in 1566?
6. In 1969 reisden drie astronauten als eerste mensen naar de maan. Deze belangrijke missie heette Apollo 11. Ze landden op het oppervlak van de maan in een klein ruimtevoertuig. Wat is de naam van dit voertuig?
7. Wie wordt algemeen beschouwd als de grondlegger van het Christelijke Monastieke leven?
8. Er bestaat een toptien van de kleinste landen vanwege hun kleine oppervlakte. Sommigen kun je in één dag wandelend doorkruisen. Noem er vijf!
9. Wat is de naam van het nieuwe bijbelse belevingscentrum in Brugge?
10. Hoe noem je het Japanse merk van motoren, opgericht door een orgelbouwer?
11. Wie schilderde De intrede van Christus in Brussel?
12. Speciaal twee vragen aan de kinderen:
Welke dieren komen voor in het kerstverhaal?
Welke cadeaus gaven de wijzen uit het Oosten aan het kindje Jezus?

Veel succes allemaal en heb je vragen of suggesties: bel 010-4653252
of mail bertvannamen70@gmail.com

Bert van Namen

december 2022 – februari 2023

04 december – kleur: paars		2e zondag van advent
BMVier	ds H. IJzerman	HA
BSK	ds K.W. Broos & mw L. Roosendaal	Afscheid LR HA
11 december – kleur: paars		3e zondag van advent
BMVier	ds H. IJzerman	
BSK	ds K.W. Broos	bevestiging ambtsdrager
18 december – kleur: paars		4e zondag van advent
BMVier	ds L. Grosheide	
BSK	ds M.E. den Dulck	
24 december – kleur: wit		
BMVier	Geen dienst	
BSK 17.00 u	ds K.W. Broos	Kerstviering
25 december – kleur: wit		Kerst
BMVier	ds K.W. Broos	
BSK	dhr A. van Endhoven	
01 januari – kleur: wit		Nieuwjaarsdienst
BMVier	ds K.W. Broos	
Prinsekerk	ds I. Buijser	BSK gesloten
08 januari – kleur: wit		
BMVier	dhr J. Prij	
BSK	dhr A. van Endhoven	
15 januari – kleur: groen		
BMVier	ds H. IJzerman	
BSK	ds K.W. Broos	
22 januari – kleur: groen		
BMVier	dhr A. van Endhoven	
BSK	ds L. Grosheide	
29 januari – kleur: groen		
BMVier	nog onbekend	
BSK	ds Ton Verbeek	
05 februari – kleur: groen		Werelddiakonaat
BMVier	ds K.W. Broos	
BSK	ds O. Kroesen	

De diensten beginnen, tenzij anders aangekondigd, steeds om 10.00 uur.

In de Bergsingelkerk wordt elke zondag voor oppas gezorgd voor kinderen van 0 tot ongeveer 4 jaar.

Wilt u de dienst beluisteren via internet? Zoek dan op <https://www.kerkomroep.nl>

Onder het keuzemenu 'Rotterdam' vindt u de uitzendingen van de Bergsingelkerk en BMVier van de afgelopen weken. Of klik op de naam van het betreffende kerkgebouw op de homepage van onze website.

Vieringen Buurtkerk Oude Westen (SINT-MARIASTRAAT 142B)

27 nov.	11.45 uur	Katinka Broos	
04 dec.	11.45 uur	Herman IJzerman	
11 dec.	11.45 uur	Herman IJzerman	
18 dec.	11.30 uur	Jan Prij	
24 dec.	19.30 uur	Katinka Broos	Kerstavond
25 dec..	geen dienst		
01 jan.	11.45 uur	Katinka Broos	
08 jan.	11.45 uur	Jan Prij	
15 jan.	11.30 uur	Akke Gerritsen	
22 jan.	11.30 uur	Peter van Schie	
29 jan.	11.30 uur	Katinka Broos	Avondmaal

Vieringen wijkpastoraat Rotterdam West in BMVier

02 december	15.00 uur	Katinka Broos	
24 december	20.00 uur	Herman IJzerman	Kerstviering
20 januari	15.00 uur	Els Schenk	

PREDIKANT

mw ds K.W. Broos
Schepenstraat 64c
3039 NL Rotterdam
tel. 06 - 44 09 88 89
e-mail: kwbroos@xs4all.nl

KERKELIJK WERKER

mw L. Roosendaal
Helena Rietbergstraat 18
2806 KR Gouda
tel. 06 - 15 17 93 67
e-mail: lydia.roosendaal57@gmail.com

KERKGEBOUWEN

Bergsingelkerk
Bergsingel 150
3037 GM Rotterdam
tel. 010 - 465 70 19

BMVier

Burgemeester Meineszstraat 4
3022 XE Rotterdam
tel. 010 - 476 78 45

KERKELIJK BUREAU

Bergsingel 150
3037 GM Rotterdam
tel. 010 - 466 03 78
e-mail: bureau@bergsingelkerk-bmvier.nl

Het Kerkelijk Bureau is geopend op maandag van 14.30 tot 16.00 uur.

REDACTIE:

Corrie de Groot, *eindredactie*
Marijke Enzlin
Marian Luijkenaar Francken
Jaap Huijjer

ADRES REDACTIE:

Heemraadssingel 255a
3023 CE Rotterdam
Tel. 06-11 48 57 97

KOPIJ INLEVEREN VOLGEND NUMMER

uiterlijk op:
zondag 08 januari 2023

per e-mail:
mare@bergsingelkerk-bmvier.nl

OVERZICHT INLEVEREN KOPIJ MARE IN 2023

nr inleveren	uitkomen
1 08 januari	29 januari
2 05 maart	26 maart
3 07 mei	28 mei
4 02 juli	23 juli
5 03 september	24 september
6 05 november	26 november

VORMGEVING EN DRUK

RioPrint Rotterdam BV
www.rioprint.nl

BANKREKENINGEN

NL61 INGB 0000 0188 07
t.n.v. Ger. Kerk te Rotterdam
(Centrum)

NL91 INGB 0000 0640 51
t.n.v. Ger. Kerk te Rotterdam
(Delfshaven)

NL26 INGB 0000 1523 27
t.n.v. Diaconie Ger. Kerk te Rotterdam

NL35 INGB 0004 7889 59
t.n.v. Ger. Kerk te Rotterdam
(Collectebonnen)

SCRIBA

mw G. Westera
Bergsingel 35c
3037 GA Rotterdam
Tel. 010-237 34 16
e-mail: scriba@bergsingelkerk-bmvier.nl

*Christelijke toewijding
in uitvaarten*

OVERLIJDEN MELDEN
010 418 23 33
Dag en nacht bereikbaar

BEL 010 418 23 33 OF KIJK OP WWW.HESS.NL VOOR EEN GRATIS INFORMATIEPAKKET

Rouwcentrum De Meidoorn
Rotterdam-Schiebroek

Rouwcentrum Overschie
Rotterdam-Overschie

Rouwcentrum Hess
Capelle aan den IJssel

Afscheidshuis Hess
Rotterdam-Ommoord

Hess uitvaartzorg

Vertrouwd Familiebedrijf
SINDS 1912

EEN WAARDEVOL AFSCHEID

Een waardevolle uitvaart, een dierbare
herinnering. Met respect voor tradities en
de mogelijkheden van vandaag.

010 – 447 99 00 | vanderspekuitvaart.nl

VAN DER SPEK
UITVAART

maare

Protestantse Kerk

